

Тэлесеткі

МАДЭЛЬЕР ДЛЯ «ПЕРШАЙ КНОПКИ»

Белтэлерадыёкампанія абвясціла творчы конкурс на стварэнне новага візуальнага вобраза тэлеканала «Беларусь 1» і яго самых вядомых інфармацыйных перадач — «Панарама», «Галоўны эфір», «Спецыяльны рэпартаж», «Актуальнае інтэрв'ю» і іншых. Пераможца, адзначаюць у медыяхолдынгу, не толькі ўбачыць увасабленне сваіх эскізаў на экране, але і будзе адзначаны грашовым прызам у памеры 10 тысяч беларускіх рублёў.

Як пазначана ў палажэнні на афіцыйным сайце Белтэлерадыёкампаніі, удзельнікам конкурсу трэба распрацаваць унікальную графіку і адметны, лёгка пазнавальны стыль для тэлеканала, які, з аднаго боку, не будзе супярэчыць ужо складзенаму за гады працы «строгаму» іміджу, а з другога — адлюструе сучасную скіраванасць і дынамічнае развіццё «Беларусь 1». Пры гэтым арганізатары забаранілі скарыстанне ўжо існуючага лагатыпа (ён, дарэчы, існуе з восні 2011 года), а таксама гатовых рашэнняў, якія ўжо скарыстоўваліся ў дызайне тэлеканала, асобных праграм і перадач, альбо змяшчаліся ў адкрытым доступе ў сеціве.

Матэрыялы для ўдзелу ў конкурсе не пазней за 22 сакавіка 2019 года неабходна даслаць на электронную пошту tvr@tvr.by ці на адрас: вул. Макаёнка, 9, 220014, г. Мінск, з пазнакай «Творчы конкурс «Беларусь 1»». Вынікі творчага спаборніцтва мастацкая рада БТРК падвядзе цягам тыдня.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

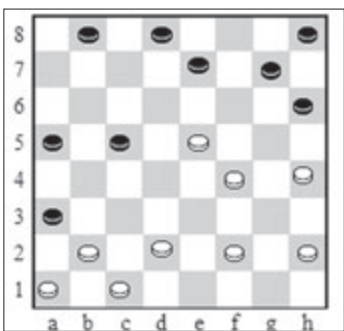
ШАШКІ («Звязда») Выпуск № 83

Майстар спорту міжнароднага класа Дзмітрый Фадзееў стаў пераможцам чэмпіянату горада Мінска па рускіх шашках сярод мужчын з парушэннем зроку. Другое месца ў майстра Н. Антосікава, на трэцім — кандыдат у майстры Н. Зотаў. У турніры жанчын перамагла Ірына Чарэднячэнка, другой фінішавала Таццяна Аніканавы. Трэцяе месца — у Ірыны Пархамовіч.

У спаборніцтвах па рускіх шашках сярод ветэранаў, прысвечаных 23 лютага, узялі ўдзел 18 шашыстаў. Пераможца міжнародны гросмайстар Аркадзь Плакхін — 14 ачкоў з 18 магчымых. На другім месцы майстар В. Палянскі — 13 ачкоў. Трэцім фінішаваў кандыдат у майстры А. Шушкевіч — 12 ачкоў.

Паглядзіце цікавы прыклад гульні.

№ 14 С. Супрунюк — В. Палянскі

Белыя простыя шашкі: a1, b2, c1, d2, e5, f2, f4, h2, h4 (9).

Чорныя простыя шашкі: a3, a5, b8, c5, d8, e7, g7, h6, h8 (9).

Майстар, які гуляў чорнымі, нанёс кінжальны ўдар. Паспрабуйце адшукаць шлях да перамогі за чорных самастойна.

Для самастойнага рашэння прапануюцца кампазіцыі, складзеныя вядучым аддзела.

Запрашальнік

Пяты фестываль «Горад і Кнігі» пройдзе ў Мінску ў красавіку

Гарадскі кніжны фэст для аматараў чытання, які штогод ладзяць Беларуская бібліятэчная асацыяцыя, Навуковая бібліятэка БНТУ і праект «ЗаЧытанне», сёлета пройдзе ў сталіцы 19—20 красавіка.

Як плануюць арганізатары, у гэтым годзе яго спецыяльнымі гасцямі будуць украінская пісьменніца ў жанры падлеткавага фэнтэзі, аўтар серыі «Часадзеі» Наталля Шчэрба, прафесійны мастак-ілюстратар, член Саюза мастакоў Расіі Антон Ламаеў і галоўны рэдактар літаратурнага выдання «Горький» Канстанцін Мільчын. Майстар-класы для мастакоў, блогераў і крытыкаў, чытанні на розных мовах з удзелам вядомых беларускіх артыстаў, літаратурная інтэлектуальная гульня-квіз, адмысловая чайная гасцёўня — агулам у праграме фестывалю больш як 100 разнастайных мерапрыемстваў. Адбудуцца яны па традыцыі на пяці

пляцоўках: дзіцячай, маладзёжнай, пляцоўцы экспертных сустрач, пляцоўцы гучных чытанняў і выстаўцы хэнд-мэйд-герояў сучасных кніг «Усмешлівыя цуды».

Зыходзячы з вопыту мінулых гадоў, «Горад і Кнігі» чакае не менш чым 8000 наведвальнікаў. Каб іх не расчараваць і выканаць усё заплаванае, арганізатары распачалі на пляцоўцы ulej.by краўдфандынгавую кампанію па падтрымцы валанцёрскага фестывалю. У тэрмін да 7 красавіка кожны ахвотны можа далучыцца да спонсараў мерапрыемства і атрымаць не толькі падзяку, але і памятны падарунак. «Мы перакананыя, што ў кожным горадзе мусіць быць кніжны фестываль, і Мінск гэтага дакладна заслугоўвае. Няхай добрыя аўтары і выдавецтвы прыязджаюць да нас усё часцей!» — гаворыць адна з аўтараў і куратараў праекта **Вольга ВОЎК.**

Вікторыя ЗАХАРАВА.

№ 15
Белыя простыя шашкі: b6, c5, c7, f6 (4).

Чорныя простыя шашкі: a5, c3, d4, d8, e3, e7 (6).

№ 16
Белыя простыя шашкі: b6, c5, c7, f4, h4 (5).

Чорныя простыя шашкі: a5, b2, d2, e3, e7, f2, f6, g7, h6 (9).

№ 17
Белыя простыя шашкі: b6, c5, c7, f4, h4 (5).

Чорныя простыя шашкі: d2, e3, f2, f6, g7, чорныя дамкі a5 (6).

№ 18
Белыя простыя шашкі: 26, 30, 31, 32, 37, 44, 45, 49 (8).

Чорныя простыя шашкі: 7, 8, 14, 16, 17, 18, 22, 25, 29 (9).

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць.

Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні: выпуск № 82 ад 15.02.2019.

№ 10 1. gh4 (пагражае 2. cd4) 2...cd4 3. cb2 df6 4. cd4 ag5 5. de5+

№ 12 19, 5 (-) 28, 5-23, 5 (23/14/10 A) 26+ A(19)24(19) 26+

№ 13 30, 23, 43, 18, 1, 22 x

Дакладныя адказы даслалі С. Рашэцін (Ашмяны), В. Дударэвіч (в. Новая Мыш Баранавіцкага раёна), Ф. Карпей (Мядзел), У. Статкевіч (п. Зялёны Бор Івацэвіцкага раёна), У. Панько (Камянец), І. Ананіч (Гродна), А. Шурпін (Івянец), В. Ваўчоў (Маладзечна), П. і В. Шульгі, А. Ліцьвінаў (усе Мінск), В. Таўкачоў (Клімавіцкі р-н), В. Бандарык (Мінскі раён).

Пішыце на адрас: газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, г. Мінск, e-mail: info@zviazda.by, або vorush@yandex.ru.

Віталь ВАРУШЫЛА,
майстар спорту.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Тры нагоды ўключыць тэлевізар

БАЛЕТ

Спецыяльна да традыцыйнага вясенняга свята сацыякультурны канал «Беларусь 3» падрыхтаваў тэатральны падарунак — 8 сакавіка гледачы ўбачаць тэлеверсію балета Вялікага тэатра «Рамэа і Джульета» ў новай аўтарскай рэдакцыі народнага артыста СССР і Беларусі, знакамітага балетмайстра Валянціна Елізар'ева. Прэм'ера гэтай пастаноўкі адбылася толькі ў снежны мінулага года, а на тэлебачанні пастаноўка будзе прадстаўленая ўпершыню. «На здымках спектакля была задзейнічана адна з новых найсучасных

перасоўных тэлестанцаў, — адзначаюць у Белтэлерадыёкампаніі, — таму аб'ектывы зафіксавалі літаральна кожны рух артыстаў і атрымалася паўнаватарская карціна, якую не заўжды разгледзіш, сядзячы ў зале».

Харэаграфія Елізар'ева заўжды вызначалася наватарскім падыходам. Так, яшчэ ў 1988 годзе ў кананічны сюжэт «Рамэа і Джульета» Уільяма Шэкспіра ён увёў цалкам новы вобраз, які дагэтуль не вылучаў ніводны аўтар лібрэта і пастаноўшчык — персаніфікаваную Варожасць, якую паказвалі ажно шасцёра артыстаў. Аншлагавы спектакль беларускага тэатра прадставіла за гэтыя гады ў больш чым 20 краінах свету. Рэнавацыя ж, паводле водгукіў крытыкаў і гледачоў, атрымалася не толькі відовішчнай дзякуючы новым дэкарацыям, але і яшчэ больш драматычнай, глыбокай і па-ранейшаму актуальнай «найсумнейшай аповесцю ў свеце».

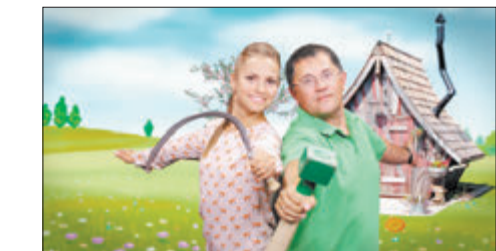
ДАЧА

Шосты сезон папулярнага тэлепраекта «Дача», які здымае ТРК «Магілёў», стартуе ў эфіры «Беларусь 1» 2 сакавіка. Што ў ім будзе новага? Перш за ўсё вядучая. Кампанію апэратару Юрыю Аўласцову ў падарожжы па «фазэндах» беларускіх дачнікаў цяпер складае Алена Іванова, бо Таццяна Ларына, якая палюбілася аўдыторыі за мінулыя пяць гадоў, перайшла на адміністрацыйную работу — летась узначаліла абласную магілёўскую тэлерадыёкампанію.

Да пастаянных рубрык праграмы ў новым сезоне дададзіцца інтэрактыўная гульня «Простая задача»: у пачатку праграмы гледачам зададуць пэўныя пытанні і дадуць падказкі, а напрыканцы — раскрываць правільны адказ і дапоўняць яго малавядомымі фактамі па тэме. А яшчэ стваральнікі «Дачы» даюць зацікаўленым кансультацыі і прымаюць ад гледачоў расказы пра

наватарскія распрацоўкі — праз электронную пошту dacha@tvrnogilev.by.

Асноўная канцэпцыя праграмы не змянілася: тэлевізійнікі па-ранейшаму прапануюць вопытным гаспадарам дзяліцца карыснымі парадамі і садова-агароднымі хітрыкамі, а навічкоў «шасці сотак» знаёмяць з цікавымі сартамі раслін, што толькі з'яўляюцца ў нашай краіне, і разам са спецыялістамі вывучаюць з розных бакоў традыцыйныя культуры.

У першым выпуску «Дачы» 2019 года пройдзе майстар-клас, як правільна пікіраваць і саджаць з'ёстому — трапічную расліну, якая няблага прыжываецца ў беларускім клімаце і дапаможа зрабіць дачны ўчастак больш яркім і цікавым.

ВОСТРАЎ

Калі вы даўно марылі ўзяць тэлевізійных экстрасэнсаў ды адправіць усіх гуртам куды-небудзь як мага далей ад звычайных людзей, лічыце, ваша мара збылася: з 2 сакавіка на канале ТБ-3 пачынаецца рэаліці-шоу «Апошні герой. Зоркі супраць экстрасэнсаў».

Яго ўдзельнікі — «племя акцёраў», сярод якіх Ірына Бязрукіца, экс-удзельніца Comedy Woman Наталля Мядзведзева, Артур Смальянінаў і іншыя, а таксама «племя экстрасэнсаў» — удзельнікі «Бітвы экстрасэнсаў» на ТНТ. Абодвум плямёнам трэба пратрымацца 39 дзён на бязлюдных выспах, праўда, не ў суровым клімаце, а ў тропіках, на Філіпінах, затое ў кампаніі з марскімі змяямі, скарпіёнамі і ядавітымі медузамі. Штодня ўдзельнікі атрымліваюць толькі пітную ваду з разліку два літры на чалавека, а ежу трэба здабываць самім, пры гэтым выконваючы разнастайныя заданні арганізатараў. Дарэчы, на сёння міжнародны фармат «Апошні герой», вядомы таксама пад назвамі «Экспедыцыя Рабінзон» і «Выжывышы», адаптаваны ў розных краінах свету больш чым 40 разоў, а самая папулярная версія праекта выходзіць у ЗША ўжо 37 сезонаў запар.

Не дзіва, што зносаць спудле...

Свой, адметны чытач у газеты «Звязда». Ён жа, хочацца верыць, глядач тэлеканала «Беларусь 3» і ў прыватнасці праграмы «Размаўляем па-беларуску». Гэтая тэлевіктарына ўжо каторы год у эфіры і магла б выходзіць далей — у звычайным фармаце. Аднак стваральнікі вырашылі ўдасканаліць яго (над чым і працуюць)...

А пакуль усе, хто цікавіцца мовай, шануюць яе і, магчыма, плануяць удзел у віктарыне, могуць правесці сваё веданне з дапамогай «Звязды». Такім чынам,

ці ведалі вы, што:
гужам — 1) на калёсах або санях; 2) чарадой, адзін за адным;

зно́сак — 1) маленькае, звычайна апошняе, курынае яйка; 2) пра слабага, нікуды не вартага чалавека;

капы́л — 1) кавалак дрэва ў форме ступні, на якім шавец робіць абутак; 2) адзін з драўляных брускоў, якія ўстаўляюцца ў палазы і служаць апорай для кузава саней;

пудла — промах у стральбе, няўдалы стрэл;

спі́часты — з вострым верхам або канцом;

цвялі́ць — 1) дражніць, раздражняць, выклікаць зайздасць, хваляваць, расчульваць каго-небудзь; 2) выклікаць якія-небудзь пачуцці, надзеі, жаданні;

цуг — 1) доўгі рад, чарада жывёл, птушак, машын, якія рухаюцца адна за адной; 2) запражка, у якой коні ідуць гужам або парамі адзін за адным;

пудла даць — не пацэліць, прамахнуцца; памыліцца (беларускія сінонімы: *не на тую нагу бот надзець, схібіць, спудлаваць*; рускі адпаведнік: *даць маху*);

да абуха дабіць (давесці) — давесці да развалу, прывесці ў непрагодны стан (беларусы яшчэ скажуць: *да пухі дабіць, на пусты канец звесці, на пшык звесці*; рускія: *довести до ручки*).